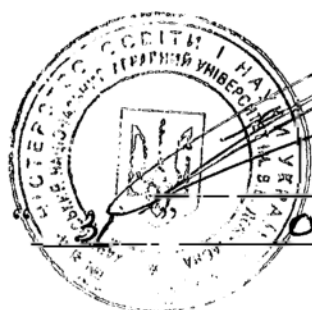

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний аграрний університет ім. В.В.
Докучаєва

Кафедра менеджменту і адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Р. ШЕЛУДЬКО

_____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ВСТУП ДО ФАХУ

Галузь знань: 07 – «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 – «Менеджмент»

Освітня (освітньо-професійна) програма – «Менеджмент»

Спеціалізація – —

Факультет – менеджменту і економіки

Робоча програма навчальної практики «Вступ до фаху» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент».

«26» серпня 2020 р. 20 с.

Розробник: **Яруга Марина Юрійвна**, викладач кафедри менеджменту і адміністрування.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування.

Протокол № 1 від «26 » серпня 2020 р.

Завідувач кафедри менеджменту і адміністрування,
професор

« 26 » 08 2020 року

 О.ГУТОВ

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол № 2 від «26» серпня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н., доцент

Ю. ФІЛІМОНОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 1,5	Галузь знань: 07 – управління адміністрування Спеціальність: 073 – Менеджмент Освітня (освітньо-професійна) програма «Менеджмент»	Обовязкова	
Модулів – 2			
Змістових модулів – 2			
Загальна кількість годин – 45		Рік підготовки:	
		1	-
		Семестр	
		1	-
		Лекції:	
		28 год.	-
		Практичні, семінарські заняття:	
		-	-
		Самостійна робота:	
		17 год.	-
		Вид контролю: ПМК	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1,2	Освітній рівень – <i>перший (бакалаврський)</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної практики «Вступ до фаху» є ознайомлення здобувачів з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями управлінської діяльності, а також з особливостями організації освітнього процесу у вищій школі, набуття початкового досвіду втілення у життя сучасних дидактичних принципів університетської освіти, підготовка студентів до навчання в університеті відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації.

Навчальна практика охоплює теоретико-методичні основи формування професійної компетентності майбутніх бакалаврів за визначеними спеціальностями в системі наукових закономірностей, принципів та методів навчання в умовах фахової підготовки і становлення сучасного фахівця аграрної сфери.

Завдання навчальної практики:

- ознайомити здобувачів зі сферою їх майбутньої професійної діяльності, визначити послідовність досягнення освітніх цілей;
- сформулювати у здобувачів систему знань щодо суті й соціального значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку;
- прищепити навички самостійного й ефективного навчання в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій;
- ознайомити здобувачів з основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні та її особливостями у ЗВО, надати стислу інформацію про Болонський процес;
- ознайомити з особливостями організації навчальної, науково-дослідницької, самостійної і виховної роботи у ЗВО, на відповідному факультеті, на випусковій кафедрі;
- ознайомити здобувачів зі змістом навчального плану підготовки фахівців, структурою, послідовністю і взаємозв'язком між дисциплінами;
- визначити види, місце, зміст і терміни різних видів практик і стажування здобувачів у процесі підготовки фахівця.

Результатом навчальної практики мають стати: усвідомлення здобувачами майбутньої сфери діяльності, змісту вищої освіти та фахової підготовки, комплексу фундаментальних і професійних знань, особливостей організації та змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівців з економіки підприємства на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях; сутності навчального плану щодо підготовки фахівців; організації виховної роботи у ЗВО, спрямованої на формування національної свідомості та гідності громадянина України, підвищення рівня загальної культури, створення умов для розвитку особистості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

знати:

- кваліфікаційні вимоги щодо змісту професійної діяльності менеджера;
- законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти;
- структуру вищої освіти в Україні та інших країн;
- структуру і зміст навчального процесу у вищому навчальному закладі;
- основи організації роботи викладачів, кафедри, деканату, адміністрації;
- особливості організації навчальної, науково-дослідницької, самостійної і виховної роботи в університеті;
- основні організаційні форми проведення аудиторних занять, критерії оцінки навчальної діяльності здобувачів;
- сучасні інформаційні технології та методи забезпечення ефективного управління навчально-творчою діяльністю здобувачів.

По закінченні вивчення дисципліни здобувач повинен

уміти:

- творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час викладання навчальних дисциплін;

- планувати, організовувати і аналізувати особистісну стратегію управління навчально-творчою діяльністю;
- формувати власну самостійну та індивідуальну навчальну роботу під керівництвом викладача;
- використовувати сучасні інформаційні технології в оволодінні змістом освіти;
- застосовувати засоби активізації навчально-творчої діяльності та інноваційні методи самонавчання;
- апробувати інноваційні прийоми, методи та засоби навчання і виховання, що застосовуються в системі підготовки фахівців.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

1. Здатність реалізовувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.
5. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній сфері.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
8. Здатність працювати автономно та в команді, навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
11. Здатність діяти відповідально та свідомо.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

3. Уміння визначати зміст професійної діяльності менеджера, його управлінські функції.

3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

10. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

11. Уміння здійснювати класифікацію методів та засобів забезпечення ефективної самоорганізації навчальної, самостійної та індивідуальної роботи.

12. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

13. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Міждисциплінарні зв'язки :

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Філософія. 2. Менеджмент. 3. «Управління персоналом».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

«ЄВРОПЕЙСЬКА ОСВІТНЯ ІНТЕГРАЦІЯ»

Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу

Євроінтеграція України як чинник соціально-економічного розвитку держави. Системи вищої освіти в країнах Європи. Болонський процес як засіб інтеграції систем вищої освіти країн Європи.

Цілі, принципи та етапи формування Європейської системи вищої освіти в Україні. Європейська кредитно-трансфертна система (ECTS), її принципи, шляхи і засоби адаптації у вищу освіту України.

Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою

Сучасні основні тенденції розвитку світової вищої освіти (глобалізація, інтеграція, демократизація, фундаменталізація, гуманізація та особистісна орієнтація тощо).

Гуманістично орієнтована модель підготовки фахівців у вищій школі як база для розвитку особистісного, інтелектуального й професійного потенціалу майбутніх економістів. Зміст та основоположні принципи особистісно-орієнтованого навчання економістів у вищій школі.

Методологія та методика використання особистісно-орієнтованого підходу в освітньому процесі ЗВО. Проектування майбутньої фахової діяльності як системоутворюючий елемент моделі професійної підготовки економістів в університеті.

Тема 3. Організація навчального процесу в університеті

Факультет – основний організаційний і навчально-науковий структурний підрозділ ЗВО. Кафедра та її роль в управлінні навчальним процесом. Випускаючі кафедри. Учасники навчального процесу в університеті: викладачі, куратори, співробітники, здобувачі.

Організація аудиторної роботи здобувачів. Навчальний план, графік навчального процесу, особливості навчально-виховної роботи. Види навчальної діяльності: лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття, самостійна робота здобувачів, виконання індивідуальних творчих завдань консультації. Модульний контроль, підготовка і захист дипломних та магістерських робіт; специфіка складання сесії; держіспити; проходження виробничої та переддипломної практик. Основні вимоги модульно-рейтингової системи.

Індивідуальний навчальний план здобувача: його зміст та структура. Участь здобувачів в олімпіадах, конкурсах наукових робіт, освітянських проєктів, науково-практичних всеукраїнських та міжнародних конференціях, семінарах, «круглих столах». Методика самостійної роботи здобувача і складання конспектів, рефератів.

Змістовий модуль 2
«УПРАВЛІННЯ ФАХОВОЮ ПІДГОТОВКОЮ В СИСТЕМІ
ОСВІТИ»

Тема 4. Фахова підготовка у закладі вищої освіти:
вступ до спеціальності

Концепція фахової підготовки фахівців-економістів. Активізація підготовки здобувачів під час проведення лекційних занять. Структура лекції. Критерії оцінки лекційного матеріалу. Практичне заняття як форма дієвого засвоєння здобувачем теоретичних знань та придбання фахових умінь. Форми і порядок проведення практичних занять. Критерії оцінки практичного заняття. Семінарські заняття та вимоги щодо їх проведення. Модель семінарського заняття в активній формі.

Методика оцінювання знань здобувачів. Методичні основи організації тестового контролю. Критерії оцінки знань здобувачів на іспитах і заліках. Методика організації підготовки курсових і дипломних робіт. Організація практичної підготовки фахівців під час виробничої практики та стажування. Організація самостійної та індивідуальної роботи здобувачів.

Тема 5. Бібліотека університету: порядок та правила користування її фондами

Бібліотека закладу вищої освіти як центр інформаційного забезпечення здобувачів. Принципи та організація бібліотечної справи. Порядок роботи у бібліотеці. Особливості роботи зі спеціальною, методичною та періодичною літературою. Специфіка роботи з періодичними виданнями.

Можливості використання вітчизняної та зарубіжної літератури. Пошук літературних джерел у бібліографічній базі даних. Самостійна робота з книгою. Система обслуговування читачів. Порядок користування літературою на абонементі, в читальному залі, залі надходжень нової літератури. Пошук літературних джерел та спеціальних матеріалів в Інтернеті. Робота з електронними виданнями. Правила користування бібліотекою. Обов'язки читачів бібліотеки.

Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура університету

Організація діяльності здобувачів у позааудиторний час. Наявність умов для розвитку творчих здібностей, культурного відпочинку, спортивно-масових заходів, самостійної роботи, спілкування, дозвілля. Концепція виховної роботи в університеті: механізми, методи та інструменти її реалізації. Художня самодіяльність як умова всебічного розвитку.

Тема 7. Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої освіти України

Актуальність студентського самоврядування. Питання студентського самоврядування у законодавчих та нормативно-правових документах з вищої освіти: стратегія їх вирішення.

Організація студентського самоврядування на рівні області, закладу вищої освіти, факультету, гуртожитку. Обласна студентська рада, Студентська рада університету.

Мета та завдання, права та обов’язки органів студентського самоврядування. Участь лідерів студентства у роботі вченої ради університету, факультету. Положення «Про студентську раду». Студентська рада. Студентський контроль навчально-виховної діяльності. Спілка молоді і студентів. Студентське наукове товариство. Молодіжні громадські організації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	/п	лаб	нд	с.р.
1	2					
Змістовий модуль 1. «ЄВРОПЕЙСЬКА ОСВІТНЯ ІНТЕГРАЦІЯ»						
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	6		4			2
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою	6		4			2
Тема 3. Організація навчального процесу в університеті	6		4			2
Разом за змістовим модулем 1	18		12			6
Змістовий модуль 2. «УПРАВЛІННЯ ФАХОВОЮ ПІДГОТОВКОЮ В СИСТЕМІ ОСВІТИ»						
Тема 4. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	6		4			2
Тема 5. Бібліотека університету: порядок та правила користування її фондами	6		4			2
Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура університету	7		4			3
Тема 7. Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої освіти України	8		4			4
Разом за змістовим модулем 2	27		16			11
Усього годин	45		28			17

1. Теми лекційних занять (Відсутні)

/п	Назва теми	Кількість годин
-	-	-

2. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу 1.1. Євроінтеграція України як чинник соціально-економічного розвитку держави. 1.2. Системи вищої освіти у країнах Європи і Америки. 1.3. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти країн Європи. 1.4. Цілі, принципи та етапи формування Європейської системи вищої освіти в Україні. 1.5. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS).	4
	Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців 2.1. Концепція підготовки управлінських кадрів економічного спрямування. 2.2. Педагогіка. Педагогічна система. 2.3. Зміст освіти. 2.4. Дидактика. Дидактичні принципи підготовки фахівців. 2.5. Індивідуалізація навчання здобувачів. 2.6. Структура університетської освіти.	4
	Тема 3. Організація навчального процесу в університеті 3.1. Структурно-логічна схема підготовки фахівців. 3.2. Навчальний план. Навчальний графік. 3.3. Організація аудиторної роботи здобувачів. 3.4. Кафедра та її роль в управлінні навчальним процесом. 3.5. Інститут кураторства у вищому навчальному закладі. 3.6. Організація контролю якості навчання.	4
	Тема 4. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності 4.1. Лекція як основне джерело навчальної інформації. Функції та структура лекції. 4.2. Практичне заняття як форма дієвого засвоєння здобувачем теоретичних знань та придбання фахових умінь. 4.3. Форми і порядок проведення практичних занять. 4.4. Семінарські заняття та вимоги щодо їх проведення. 4.5. Методика оцінювання знань здобувачів. 4.6. Методичні основи організації тестового контролю знань. 4.7. Критерії оцінки знань здобувачів на іспитах і заліках. 4.8. Методика організації підготовки курсових і дипломних робіт. 4.9. Організація практичної підготовки фахівців під час виробничої практики та стажування. 4.10. Організація самостійної та індивідуальної роботи здобувачів. 4.11. Методи раціональної організації самостійної роботи	4

	здобувачів. 4.12. Організація науково-дослідної роботи здобувачів. 4.13. Форми індивідуально-консультативної роботи.	
	Тема 5. Бібліотека університету і правила користування її фондами 5.1. Бібліотека як осередок інформаційно-просвітницького забезпечення фахової підготовки фахівця. 5.2. Структурні відділи бібліотеки (читальні зали, зал каталогів, електронний каталог видань відділ комплектації навчальної літератури, Інтернет класи). 5.3. Організація самостійної роботи здобувачів у бібліотеці. 5.4. Види і методи раціонального читання. 5.5. Раціональні методи ведення студентських конспектів.	4
	Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура університету 6.1. Організація спортивно-масової та культурної роботи здобувачів деканатом. 6.2. Місця культурного відпочинку молоді (актова та спортивна зали, стадіон, інтернет-класи, кафедральні бібліотеки, методичний кабінет, виставкові стенди). 6.3. Спортивно-секційна робота на кафедрі фізичного виховання. 6.4. Факультет громадських професій та його роль у формуванні гармонійно розвинутої особистості. 6.5. Художня самодіяльність як умова всебічного розвитку фахівця.	4
	Тема 7. Студентське самоврядування як невід'ємна складова демократизації вищої школи 7.1. Самоуправління навчанням як складова демократичної основи професійної підготовки фахівців. 7.2. Участь здобувачів у засіданнях рад факультету та університету. 7.3. Студентська рада. Студентський контроль навчально-виховної діяльності. 7.4. Навчально-виховна комісія. 7.5. Спілка молоді і здобувачів. 7.6. Студентське наукове товариство. 7.7. Молодіжні громадські організації.	4
	Всього	28

7. Теми лабораторних занять (Відсутні)

	Назва теми	Кількість годин
/п		
-	-	-

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи здобувачів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових робіт; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва: навчальні практикуми, робота на філіях кафедр; усі види практик.

№ п/п	Тема	Зміст завдання (джерело)	Кількість годин
1	Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	Національна доктрина розвитку освіти (Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. - № 347/2002)//Освіта України. № 29, 18 липня 2001 р. С.4-6.; Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття"). К.: Райдуга, 1994. 61с.	2
2	Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою	1. Закон України «Про вищу освіту»//Урядовий кур'єр. 2014. № 86. 15 травня. 2. Національна рамка кваліфікацій/Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. Київ.	2
3	Тема 3. Організація навчального процесу в університеті	1. Положення „Про організацію навчального процесу підготовки фахівців за кредитно-модульною системою у ХНАУ ім. В.В.Докучаєва”/Кол. авторів. Харків, 2005. 18 с. 2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні// Монографія „ Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу”/Нагаєв В.М. Х.: ХНАУ, 2006. С. 234-241.; 3. Положення: „Індивідуальний навчальний план студента освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр” // Деканати факультетів	2
4	Тема 4. Фахова підготовка у вищому навчальному закладі: вступ до спеціальності	1. Статут Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва //Знання. 2012. № 1. 2 вересня.; 2. Положення „Дидактичні ігри в системі поетапного контролю знань”//Монографія „ Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах	2

		Болонського процесу”/Нагаєв В.М. Х.: ХНАУ, 2006. С. 291-323.)	
5	Тема 5. Бібліотека університету: порядок та правила користування її фондами	(Положення „Проектування організаційних моделей управління навчально-виховним процесом” Монографія „Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу” / Нагаєв В.М. Х.: ХНАУ, 2006. С. 370-383.)	2
6	Тема 6. Соціально-культурна інфраструктура університету	Положення „Про організацію навчального процесу підготовки фахівців за кредитно-модульною системою у ХНАУ ім. В.В. Докучаєва”/Кол. авторів. Харків, 2005. 18 с. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання: Навч. посібник. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. 127 с.	3
7	Тема 7. Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації вищої освіти України	Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: Монографія. Х.: Колегіум, 2012. 217 с. Методичні рекомендації „Організація навчально-дослідної роботи студентів”/Захаренко О.В., Горін М.О., Нагаєв В.М. Х.: ХНАУ, 2005. 48 с.	4
Всього			17

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі ІНДЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Вступ до фаху». ІНДЗ дозволяє здобувачам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІНДЗ.

ІНДЗ здобувачі виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Вступ до фаху» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вимоги до оформлення ІНДЗ

ІНДЗ припускає зміст наступних елементів наукового дослідження:

- практична значущість;
- комплексний і системний підходи до вирішення поставленого завдання;
- використання сучасних теоретичних методологій та наукові розробки досліджень за даною темою;
- застосування творчого підходу й відбиття власного бачення вирішення поставленого завдання.

Комплексний і системний підходи використається для розкриття теми й полягає у тому, що предмет дослідження підлягає багатобічному вивченню: теоретичні положення, практичні рішення й наробітки, аналіз, шляхи поліпшення й умови реалізації. При цьому необхідно дотримувати взаємозв'язку, послідовності й логічності викладу.

Використання сучасних теоретичні методології і наукові розробки досліджень за даною темою необхідно для проведення аналізу й обґрунтування засобів поліпшення ряду аспектів предмета й об'єкта дослідження. Для цього треба використати сучасні вітчизняні й закордонні результати досліджень.

Тему ІНДЗ здобувач виконує згідно з варіантом за останньою цифрою залікової книжки. Під час вивчення дисципліни «Вступ до фаху наступні розділи:

1. Титульний аркуш містить:
 - назва вищого навчального закладу;
 - назва кафедри;
 - назва навчальної дисципліни;
 - тема завдання;
 - дату подачі ІНДЗ викладачеві на перевірку – день, місяць, рік;
2. Зміст. Відбиває назву розділів (параграфів і т.п.) письмової роботи, які розкривають зміст ІНДЗ. Всі сторінки нумеруються (праворуч угорі). Винятком є титульний аркуш, тому нумерацію починають із цифри «2».
3. Вступ. Розкриває сутність, стан наукового завдання і її значення роботи. Тут же вказуються мету й завдання дослідження, інформаційну базу.
4. Основна частина. Розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам ІНДЗ.
5. Висновки. У висновках указують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження. Висновки мають корелювати з поставленими у вступі завданнями.
6. Список використаних джерел. Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлення виконують в такому порядку:
 - нормативно-правові акти (Конституція, Закони, ГОСТ, ДСТУ і т.д.);
 - використана література (у т.ч. періодична);
 - література іноземними мовами;
 - Інтернет-джерела з обов'язковою вказівкою сайта (порталу). Не допускається вказівка пошукових сайтів, сайтів рефератів тощо.
7. Додаток. До додатків можуть входити різноманітні таблиці, ілюстрації, схеми, діаграми та ін. У разі їх наявності оформлення відбувається наступним чином: після списку літератури оформляють окрему сторінку з написом у центрі: „ДОДАТКИ”, номер якої є останнім, котрий ставиться до обсягу ІНДЗ. Нумерацію додатків виконують шляхом

використання заголовних букв алфавіту (А, Б, В,...), які розміщують праворуч у верхньої частині аркуша.

8. Вимоги до оформлення. Обсяг роботи 15 – 20 друкованих сторінок шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: 20 мм з усіх боків.

Перелік основних тем

1. Зміст Державної національної програми “Освіта України - ХХІ століття”
2. Психолого-педагогічні та соціальні аспекти підвищення якості підготовки кадрів економічного профілю.
3. Становлення багаторівневої системи підготовки кадрів в університеті.
4. Зміст освіти в системі підготовки менеджерів.
5. Структура системи навчального процесу.
6. Дидактичні принципи навчання та їх розвиток.
7. Показники якості підготовки спеціалістів: кваліфікаційні характеристики, критерії оцінки якості навчання.
8. Цілі, види і форми контролю якості навчання.
9. Форми індивідуально-консультативної роботи.
10. Форми та види контролю знань. Поточний, проміжний та підсумковий контроль.
11. Диференціація контролю знань, умінь і навичок студентів.
12. Комплексний аналіз якості підготовки кадрів за результатами контролю.
13. Кафедра як осередок організації навчальної та наукової роботи здобувачів.
14. Розробка індивідуального плану навчання здобувача.
15. Розробка раціонального індивідуального розпорядку робочого дня та тижня здобувача.
16. Інформаційні технології навчання у вищій школі.
17. Психологія взаємовідносин здобувачів і викладачів при аудиторній роботі.
18. Проблеми уваги у студентській аудиторії.
19. Положення кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
20. Індивідуальна робота в умовах групового навчання.
21. Технічні засоби навчання у педагогічному процесі.
22. Самостійна робота здобувачів у процесі навчання.
23. Індивідуальна робота здобувачів та її самоорганізація.
24. Професійна підготовка менеджерів. Вимоги до професійної компетентності фахівців.
25. Мотивація і стимули відмінного навчання здобувачів.
26. Впровадження інноваційного досвіду викладання навчальних дисциплін. Педагогічні експерименти.
27. Методи активізації навчальної діяльності здобувачів.
28. Розвиток демократичних основ навчального процесу.

29. Організація процесу самоуправління навчально-творчою діяльністю.
30. Альтернативні системи навчання. Пошук шляхів удосконалення економічної освіти.

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Індивідуально-консультативна робота за теоретичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни;
2. Групових консультацій – розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик у виробничу практику.

Індивідуально-консультативна робота за практичною частиною дисципліни проводиться у вигляді:

1. Індивідуальних консультацій – завдань, стосовно яких виникли запитання;
2. Групових консультацій – розгляд практичних ситуацій, рольових ігор, які потребують колективного обговорення.

Індивідуально-консультативна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

1. Індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;
2. Підготовка рефератів для виступу на науковій конференції.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція - логічновивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів - застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли студенти самі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Семінари - форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, доповідей, дискусій тощо.

Практичні заняття - форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття - форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Рольові ігри (інсценізація) – форма активізації здобувачів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Консультація - форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

2). Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу:– **індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;**

3). Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – **репродуктивні та продуктивні** (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4). Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11.Методи контролю

Система оцінювання знань та навичок здобувачів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань здобувачів проводиться у наступних формах:

1. Оцінювання роботи здобувачів у процесі семінарських занять;
2. Оцінювання роботи здобувачів під час проведення практичних занять;
3. Проведення модульного контролю;
4. Проведення підсумкового заліку.

Поточне оцінювання знань та умінь здобувачів здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи здобувача протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;

- проходження поточного контролю;

- виконання модульного контрольного завдання.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань винесених на самостійне опрацювання та розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії;
- вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимальна кількість балів ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувача або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. При оцінюванні практичних завдань увага приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то бальна оцінка буде знижена.

При проведенні поточного контролю визначається рівень знань здобувачів з теоретичних питань навчальної дисципліни. Завдання охоплюють провідні теми, які вивчаються в межах даної навчальної дисципліни та згруповані за двома модулями, кожен з яких складається з завдань різного рівня складності.

Підсумковий контроль проводиться в кінці вивчення курсу у вигляді заліку.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				(ПМК)	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
10	10	10	10	10	10	10		
30			40				30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
66 - 74	D	задовільно	
60-65	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

При оцінюванні знань і вмінь викладач дотримується таких правил:

“Зараховано” – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, припустився незначних помилок в арифметичних розрахунках, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

“Не зараховано” – 0-59 балів – виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв’язати задачу і провести розрахунки тощо.

При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з лабораторних, практичних, семінарських занять, які відбулися в період, за який проводиться модульний контроль, а також результати захисту індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою, та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи здобувачів з даної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. Гуторов О.І. Вступ до фаху: Методичні рекомендації до проведення навчальної практики. Харків: ХНАУ, 2013. 51 с.
2. Нагаєв В.М. Університетська освіта: Програма та методичні вказівки до проведення навчальної практики. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2013. 28 с.
3. Захаренко О.В. Організація навчально-дослідної роботи студентів: Методичні рекомендації. Харків: ХНАУ, 2005. 48 с.
4. Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва (ухвалено вченою радою від 10.06.2018 р., протокол № 10, наказ № 393 від 20.06.2018 р.).
5. Статут Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва. <i>Знання</i> , 2018. № 1. 2 вересня
6. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07. 2014 р. <i>Голос України</i> , 2014. № 148.5.

14. Рекомендована література

Основна

1. Нагаєв В.М. Університетська освіта: Навч. Посібник. Харків: СТ, 2015. 217 с.
2. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Харків: «Стильна типографія», 2018. 289 с.
3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2006. 237 с.
4. Петров Э.Г. и др. Современные технологии обучения в высшей: Учеб. пособие. Харьков: Коллегиум, 2007. 172 с.
5. Зиновьев Ф.В. Методика экономического обучения: Учеб. пособие для экон. вузов. Симферополь: Таврия, 2001. 160 с.
6. Педагогіка: Навч. посібник. Харків: Одиссей, 2003. 352 с.
7. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі: Навч. посібник. Київ: Аграр. освіта, 2003. 229 с.
8. Товажнянский Л.Л., Сокол Є.І. Болонський процес: цикли, ступені,

кредити: Навчальний посібник. Київ: МОН, 2004.
Додаткова
1. Кремін'я В. Філософія освіти ХХІ століття. <i>Урядовий кур'єр</i> , 6 лютого 2003 року, № 23. С.6-7.
2. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес. Київ: Вид-во НМЦВО МОНУ, 2004. 24 с.
3. Нагаєв В.М. Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу: Монографія. Харків: ХНАУ, 2006. 536 с.
4. Нагаєв В.М. Дидактичні засади впровадження дворівневої педагогічної технології управління навчально-творчою діяльністю студентів вищих навчальних аграрних закладів: Монографія. Харків: Колегіум, 2012. 217 с.
5. Хуторской А.В. Современная дидактика: Учеб. для вузов. Санкт Петербург: Питер, 2001. 544 с.
6. Коменский Я.А. Великая дидактика. Москва: Педагогика, 1982. Т.1. 656 с.

15. Інформаційні ресурси

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, інтернет-мережа, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази) сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, Головних управлінь освіти та науки на обласному та районному рівнях, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ: <http://eprints.ksame.kharkov.ua>.

2. <http://almamater.com.ua/modules/dokuwiki/lectures:investmanagement>

З українського законодавства	З навчальної дисципліни “Інвестиційний менеджмент”
Сервер Верховной Рады Украины //www.rada.gov.ua/	Сайт, присвячений стану інвестиційної діяльності в Харківському регіоні //www.invrada@kharkov.ukrtel.net/
Лига БизнесИнформ //www.liga.net/	Сайт, присвячений проблемам інвестиційної діяльності //www.ir.org.ua/
Нормативные акты Украины //www.nau.kiev.ua/	Сайт консалтингової фірми з управління проектами //www.spiderproject.ru/
Налоги и бухгалтерский учёт //basa.tav.kharkov.ua/	Сайт відділення Американського Інституту Управління Проектами РМІ //www.pmi.ru/
Право. Украина //www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html	Розділ присвячений Microsoft Project. //www.microsoft.com/rus/office/project/
Украинское право //www.ukrpravo.com/	Глобал Форум щодо Управління проектами //www.pmforum.org/
	Сайт «Професіонал управління проектами» //www.pmpofy.ru/

	Офіційний сайт Міжнародної Асоціації Управління Проектами IPMA (Швейцарія) // www.ipma.ch/
--	---